

Kinderen reizen in voetspoor van Darwin

Tom Leopold zit bij zijn vader in de vogelkijksdoos (gemaakt in Oosterend) op de voorplecht van de Stad Amsterdam om dieren op zee waar te nemen.

'Half Patagonië ligt sinds kort op Texel', zegt Mardik Leopold lachend. Drie weken lang verbleven hij, zijn vrouw Katja Philippart en hun kinderen Kyra (10) en Tom (9) aan boord van de Stad Amsterdam waarmee voor de VPRO televisie de reis van Charles Darwin rond de wereld wordt herhaald.

Diverse kristallen, veren van bijzondere vogels en zelfs een oude speerpunt van Indianen. Het ligt allemaal in huize Leopold-Philippart in Oosterend sinds de familie terug is. Allemaal bij elkaar gesproken door Tom en Kyra tijdens hun bijzondere reis langs het Zuid-Amerikaanse continent.

Drie weken lang waren zij de enige kinderen op de 76 meter lange clipper waarmee de VPRO tien maanden lang de reis van Charles Darwin rond de wereld herhaalt. Hun ouders, werkzaam bij het NIOZ en IMARES, verrichtten aan boord wetenschappelijk onderzoek. Leopold deed waarnemingen naar dieren op zee. Philippart onderzocht de hoeveelheid plankton in de kustwateren en bekeek de helderheid van het water.

Moeiteloos somt Tom dieren op die hij zag als hij voorop het schip bij zijn vader in een zogeheten (en in Oosterend gebouwde) vogelkijksdoos zat. Albatrossen, dolfijnen, orka's, pinguïns, hij zag ze allemaal voorbij komen. Het zitten op de voorplecht was een belevenis.

zeilen hing de clipper vaak op een kant) ging hen goed af.

Pinguïns

Indrukwekkend was een tocht op het vasteland door een natuurgebied met honderdduizenden pinguïns. Leopold: 'Daar golden twee

'Honderden dolfijnen voor boeg van schip'

Soms gingen ze tot zes meter op en neer als het schip door de golven kliefde.

De kinderen hielpen eveneens hun moeder bij onderzoek van zeewater en Kyra trok de handen uit de mouwen bij onderhoud van het schip. 'Ik heb geholpen met koperpoetsen van onder meer het kompas', vertelt ze. In het begin hadden ze last van zeeziekte, maar daarna wende het. Ook het lopen over een schuin dek (tijdens het

van honderden Commersons (kleine dolfijnen) toen de Stad Amsterdam in de Straat van Magelhaen tussen Patagonië en Vuurland voer. Met name op plekken waar het water woelde, schoten de dolfijnen aan alle kanten voorbij en was het voor Leopold aanpoten om alles bij te houden.

In één van de havens wisten kinderen en bemanning op een avond het loodswezen in actie te krijgen om een voetbal te redden. Die was van de kade gerold en aan een enkele reis naar de Atlantische Oceaan begonnen. 'Er was echter iemand in de haven die het loodswezen kende. Even later kwam een loodsbootje aanvaren om de bal uit het water te halen. Het was de enige die we aan boord hadden, dus die wilden we wel graag terughebben.'

Televisie

Voor de televisieopnames mochten Kyra en Tom verkleed als Indiaan presenterator Redmond O'Hanlon assisteren. O'Hanlon, schrijver van reisboeken, leidde een uitzending in met een verhaal over Indianen die vroeger in Patagonië woonden. De kinderen mochten hem daarna als Indiaan verkleeden. Leopold en Philippart waren vereerd met O'Hanlon aan boord te zitten, omdat ze veel van zijn boeken hadden gelezen.

's Avonds wisten de Kinderen geregeld anderen te strikken voor

School misten Tom en Kyra niet echt tijdens de reis, vriendjes en vriendinnetjes wel. Het schoolwerk dat ze hadden meegekregen om onderweg bij te blijven, was er snel doorheen. Een deel werd al in de herfstvakantie gemaakt toen ze nog op Texel waren. Terug op het eiland bleken ze op een paar gebieden onverwacht voor te lopen, omdat De Akker tussendoor was geplaagd door de griep.

Helder

Philippart en Leopold verzamelden een hoop gegevens. Doordat het drie weken goed weer was, kon Philippart eveneens via de satelliet goed de kleur van het water (en daarmee de hoeveelheid plankton) laten meten en Leopold zat veel op de voorplecht. De komende tijd leggen ze de gegevens naast elkaar om verbanden te vinden tussen de hoeveelheid voedsel in het water en dieren op bepaalde plekken.

Contact met plaatselijke onderzoeksinstituten leerde dat de kustgebieden die ze bekeken niet vaak

waren onderzocht doordat de aandacht altijd naar de oceaan uitging. 'Dat betekende dat wij echt met wat nieuws bezig waren.' De kinderen zitten inmiddels weer op school, maar hebben een hoop opgestoken. Tot verbazing van zijn ouders begon Tom opeens Engels te spreken, nadat hij een tijdje een Engelse onderzoeker had geholpen.

Op de Stad Amsterdam zijn tekeningen van Kyra als herinnering achtergebleven. Zij maakte van alle opvarende cartoons, waarbij ze eveneens scherp waarnam. 'Er was er een die met kaarten de neiging had om bij anderen in de kaarten te kijken en dat is prachtig nagetekend.' Contacten met de Stad Amsterdam zijn er nog steeds. Het onderzoek van Philippart wordt voorgezet en Leopold wordt geregeld gevraagd tekst en uitleg te geven over dieren die onderweg worden gesignaleerd.

Jeroen van Hattum

Kyra Leopold achter het stuur van de Stad Amsterdam waarmee de VPRO de reis van Charles Darwin om de wereld herhaalt.